

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400217424

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Ямбол за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	4
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	6
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	10
Коригирани неправилни отчитания	10
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	16

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДР	Допълнителни разпоредби
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ОбА	Общинска администрация
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ПГТ	Професионална гимназия по туризъм
ПГЗ	Професионална гимназия по земеделие
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ОПР	Отчет за приходите и разходите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ВАЛЕНТИН РЕВАНСКИ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЯМБОЛ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Ямбол, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Ямбол към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Ямбол в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № 04-02-174 от 21.11.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за

финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да

продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършеният финансов одит на Годишния финансов отчет (ГФО) на Община Ямбол за 2023 г. е установено¹, че през 2021 г. от Общинска администрация (ОБА) гр. Ямбол е извършено авансово плащане, на стойност 3 360 лв., по сключен през

¹ Одитни доказателства № 03 и № 04 от одитен доклад № 0400215023 за заверка на ГФО на Община Ямбол за 2023 г.

същия отчетен период договор². Срокът за изпълнение на договорените дейности е изтекъл, като услугата не е изпълнена от страна на доставчика.

От ОБА гр. Ямбол не са предприети действия за неговото събиране³. При наличие на основание за това, от общината следва по съдебен ред да бъде потърсена от контрагента сумата за неизпълнените доставки/услуги, преди да изтекат всички давностни срокове, цитирани в чл. 110 и чл. 111 от Закона за задълженията и договорите, съответно: петгодишната давност на всички вземания, за които законът не предвижда друг срок и тригодишната давност на вземанията за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор.

Допуснатото е под тривиалната грешка, но оказва влияние за бъдещи периоди, предвид установената през предходни отчетни периоди практика по подобни въпроси.⁴

Не е спазен чл. 24, ал.2 от Закон за счетоводството (ЗСч) относно вярното и честното представяне изисква достоверно показване на ефектите от операцияите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложиени в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията, дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ.

Допуснатото е оценено по характер.

2. При извършените одитни процедури за потвърждаване на начислените амортизации на нефинансовите дълготрайни активи (НДА) към 31.12.2024 г., са установени следните неправилни отчитания⁵:

2.1. В Професионална гимназия по туризъм (ПГТ) „Алеко Константинов“ гр. Ямбол, второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ) на Община Ямбол:

2.1.1. Към 30.09.2024 г. амортизационните планове се изготвят на таблица формат Excel, вместо да бъдат въведени в счетоводен софтуер.⁶

При проверка за предприети действия за коригиране на установеното по време на текущия контрол на периодичния финансов отчет на Община Ямбол към 30.09.2024 г., от училището е представено заверено копие на амортизационен план, в който не са попълнени правилно всички реквизити, съгласно указанията на МФ.

В представения амортизационен план са установени следните несъответствия:

- като дата за въвеждане в експлоатация на активи, придобити след 2017 г.,⁷ е нанесена дата 01.01 в годината на придобиването им, вместо от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация. Предвид установеното несъответствие, одитният екип не може да извърши одитни процедури за потвърждаване (преизчисление) на начислените разходи за амортизация за предходни периоди и към 31.12.2024 г.;

- отчетната стойност по оборотна ведомост на НДА, признати по сметки, съответно 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, в размер на 152 380 лв., е в повече

² Договор № ДГ/04-0084/04.08.2021 г. с архитект за изготвяне на инвестиционен проект за проектиране на преситуиране на статуя Диана с куче, със срок за изпълнение 45 дни от датата на превеждане на аванс. Преведен аванс 3 360 лв. на 06.08.2021 г.

³ Одитно доказателство № 06

⁴ Вж. т. 5 от Раздел Корижирани неправилни отчитания

⁵ Одитно доказателство № 08

⁶ Одитно доказателство № 02

⁷ с изключение на 1 актив (интерактивен дисплей), придобит през 2024 г., на който датата за въвеждане в експлоатация е 30.11.2024 г.

със 79 977 лв. от стойността им в амортизационния план (72 403 лв.), и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, в размер на 302 334 лв., е в повече с 32 736 лв. от стойността им в амортизационния план (269 598 лв.);

- в представеният амортизационен план на актив (пристройка на физкултурен салон) по сметка 2031 „Административни сгради“ с отчетна стойност от 5 010 лв. не му е определена остатъчна стойност от 25% в размер на 1 253 лв.

Балансовата стойност на амортизируемите активи към 31.12.2024 г. е 809 407 лв. и не може да бъде потвърдена.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 64.3 от ДДС № 5 от 2016 г. относно въвеждане на амортизационните планове в счетоводен софтуер, считано от 01.01.2018 г., поради което рискът от неправилно изчисление на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи не е минимизиран до приемливо ниво.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно изискването предприятията да представят вярно и честно имущественото и финансово състояние, и финансовите резултати от дейността си.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

2.1.2. Установеното към 30.09.2024 г. неправилно отчитане в отчетна група „Бюджет“ относно сгради, въведени в експлоатация преди 2017 г., на които процеса по начисляване на амортизации е започнал считано от 01.07.2018 г., а не считано от 01.01.2017 г. не е коригирано до края на одитирания период. В резултат на това, признатите разходи за амортизация неправилно са намалени с 15 252 лв. - по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и по кредита на сметка 2413 „Амортизация на сгради“.

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 64.3 от ДДС № 05 от 2016 г. относно въвеждане на амортизационните планове в счетоводен софтуер, считано от 01.01.2018 г., поради което рискът от неправилно изчисление на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи не е минимизиран до приемливо ниво.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно изискването предприятията да представят вярно и честно имущественото и финансово състояние, и финансовите резултати от дейността си.

С размера на допуснатото неправилно отчитане е занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (15 252 лв.) от Отчета за приходите и разходите (ОПР) и са завишени шифър 0011 „Сгради“ (15 252 лв.) от актива на Баланса и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (15 252 лв.) от пасива на Баланса.

2.2. В Професионална гимназия по земеделие (ПГЗ) „Христо Ботев“ гр. Ямбол, ВРБ на Община Ямбол, към 30.09.2024 г. е установено, че амортизационните планове се изготвят на таблица формат „Excel“, вместо да бъдат въведени в счетоводен софтуер.⁸

При проверка за предприети действия за коригиране на установеното несъответствие по време на текущия контрол на периодичния финансов отчет на Община Ямбол към 30.09.2024 г., се установи, че амортизируемите активи са въведени в счетоводен софтуер с коректните параметри, но след извършените преизчисления чрез счетоводната програма не са съставени операции за коригиране на размера на амортизацията за предходни периоди, като по оборотна ведомост са начислени в отчетна група „Бюджет“:

⁸ Одитно доказателство № 02

- в повече спрямо амортизационния план с 32 854 лв. по сметки 2413 „Амортизация на сгради“ (2 702 лв.), 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ (26 627 лв.) и 2415 „Амортизация на транспортни средства“ (3 525 лв.);
- в по-малко с 889 лв. по сметка 2416 „Амортизация на стопански инвентар“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно изискването предприятията да представят вярно и честно имущественото и финансово състояние, и финансовите резултати от дейността си.

С размера на допуснатите неправилни отчитания са занижени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (889 лв.) и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ (32 854 лв.) от ОПР, шифър 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ (889 лв.) от актива на Баланса и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (31 965 лв.) от пасива на Баланса и са завишени шифри 0011 „Сгради“ (2 702 лв.), 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (30 152 лв.) от актива на Баланса.

3. От Обединено училище „Петър Берон“ гр. Ямбол, ВРБ на Община Ямбол, са начислени разходи за провизии на персонала за неизползвани отпуски, в размер на 203 724 лв., по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии за персонал“ и кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“, като в сумата не са включени разходите за осигурителни вноски за сметка на работодателя, в размер на 47 360 лв.⁹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 19.7.6. от ДДС № 20 от 2004 г., относно включване в размера на начислените провизии за персонал очакваните разходи за отпуски и припадащите се върху тях вноски за държавно обществено осигуряване, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя.

С размера на допуснатото неправилно отчитане от 47 360 лв. са занижени шифри 0531 „Провизии за задължения“ от пасива на Баланса и 0604 „Разходи за възнаграждения за персонал“ от ОПР и е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на Баланса.

4. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводните записвания и потвърждаване на салдото по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетни групи "Бюджет" и СЕС, в Община Ямбол към 31.12.2024 г. се установи¹⁰:

4.1. Два броя банкови гаранции¹¹, общо в размер на 77 181 лв., неправилно са признати по дебита на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в двете отчетни групи ("Бюджет" и СЕС), вместо същите да се признаят само в отчетна група СЕС.

4.2. Банкова гаранция с изтекъл срок на валидност¹², на стойност 3 189 лв., не е отписана от сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група "Бюджет".

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

⁹ Одитно доказателство № 09

¹⁰ Одитно доказателство № 07

¹¹ Банкова гаранция за добро изпълнение № MD2435210016 на стойност 34 271 лв. и Застрахователна полица № BG 0501 24 000002826 на стойност 42 910 лв.

¹² Банкова гаранция № MD1929510001 със срок на валидност до 31.10.2024 г.

Не са спазени указанията, дадени от министъра на финансите в т. 26 от ДДС № 11 от 2013 г. относно осчетоводяването на получените банкови гаранции, които се отразяват в отчетността на начислена основа като условно вземане до момента, в който настъпят законово или договорно регламентирани условия за тяхното задържане или освобождаване.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

5. В ПГТ „Алеко Константинов“ гр. Ямбол, ВРБ на Община Ямбол, сключен договор за поемане на ангажименти за разходи¹³, на стойност 44 866 лв., не е признат по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група СЕС.¹⁴ Към 31.12.2024 г., част от договора, в размер на 13 460 лв., е реализирана.¹⁵

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.1 от ДДС № 04 от 2010 г. и т. 77 от ДДС № 14 от 2013 г. счетоводното отчитане на поетите ангажименти.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по контекст.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В Община Ямбол няма създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл.18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор.¹⁶ Съгласно чл. 21 от ЗПФ, ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

През 2024 г. от общината са предприети действия за създаване на одитен комитет, но няма класирани от явилите се кандидати за външни членове.¹⁷

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините, в които има изградено за вътрешен одит, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. Поради непредставяне от ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Ямбол – ВРБ на Община Ямбол, на изискана хронологично систематизирана информация за отчитане на начислена и касова основа на стопанските операции от първични и/или вторични счетоводни документи за периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., одитният екип не може да извърши анализ и да потвърди дебитните и кредитните обороти, съответно и наличните салда по сметки в оборотната

¹³ Договор № 17 от 02.10.2024 г. с предмет „Вътрешен ремонт в сградата на ПГТ „Алеко Константинов“ за изграждане на STEM център“

¹⁴ Одитно доказателство № 10

¹⁵ Съгласно издадена фактура № 0000001647 от 04.10.2024 г. за авансово плащане

¹⁶ Съгласно чл. 18 (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 1 от ЗВОПС (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица. Съгл. чл. 18, ал. 2, т. 3 от същия закон, съставът на одитните комитети в общините се определя от общинските съвети след провеждане на процедурата съгласно наредбата по чл. 18, ал. 11 за срок от три години. Наредбата е приета на същото основание от ЗВОПС - с ПМС № 24 от 26.01.2017 г., обн. ДВ, бр.11 от 31.01.2017 г., изм. и доп. ДВ, бр.88 от 13.10.2020 г.

¹⁷ Одитно доказателство № 06

ведомост на училището, както и отчетени суми на касова основа по параграфи към 30.09.2024 г.¹⁸

Отчетеното изменение на активи и пасиви на цитирания ВРБ през одитирания период спрямо предходния отчетен период е общо в размер на (-) 22 215 лв.¹⁹

През одитирания период на касова основа са отчетени:

- разходи, общо в размер на 1 184 161 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ (1 035 384 лв.) и в отчетна група СЕС (148 777 лв.);²⁰

- приходи, общо в размер на 12 262 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ (12 261 лв.)²¹ и в отчетна група СЕС (1 лв.), и

- трансфери, общо в размер на 1 400 304 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ (1 190 200 лв.) и в отчетна група СЕС (210 104 лв.).

Непредставянето на изискваната информация е ограничение, което би могло да повлияе на одитното мнение за ГФО на общината за 2024 г.

Съгласно получено становище от Община Ямбол, причина за невъзможността за предоставяне на изискваната от училището информация е смяната на главния счетоводител през одитирания период, като бившият главен счетоводител не е предал хронологични описи с извършените счетоводни записвания на начислена и касова основа, на лице, определено от ръководителя на предприятието²². В периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., от счетоводството на училището не е ползван счетоводен софтуер.²³

Допуснатото ограничение е установено по време на извършеното предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол на периодичния финансов отчет на Община Ямбол към 30.09.2024 г.

При извършеният финансов одит на ГФО на общината за 2024 г. на одитния екип е предоставена хронологично систематизирана информация за отчитане на начислена и касова основа на стопанските операции от първични и/или вторични счетоводни документи за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.²⁴

Не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. т. 1 и 2 от ЗСч за осигуряване на всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции и получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представлява най-точно и по най-подходящ начин финансовите отчети на предприятието.

2. При извършените одитни процедури за потвърждаване на начислените амортизации на нефинансовите дълготрайни активи, са установени следните разлики при съпоставка на балансовите стойности на амортизируемите активи по оборотна ведомост спрямо тези по амортизационен план, както и при преизчисление на амортизационните отчисления за избрани активи:²⁵

¹⁸ Тази информация оказва влияние на Баланса, Отчета за приходите и разходите и Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства

¹⁹ по-съществено е изменението на шифри 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (-) 12 426 лв. и 0011 „Сгради“ (-) 7 626 лв.

²⁰ по-съществени, от които са шифри 0604 „Разходи за възнаграждения на персонал“ - 657 459 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ 654 686 лв. и в отчетна група СЕС 2 773 лв.; 0605 „Разходи за осигурителни вноски“ - 163 427 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ 162 780 лв. и в отчетна група СЕС 647 лв.; 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ - 186 683 лв., в т. ч. в отчетна група „Бюджет“ 50 170 лв. и в отчетна група СЕС 136 513 лв.

²¹ По-съществени, от които са шифри 0714 „Приходи от услуги“ (5 801 лв.) и 0721 „Продажба на материали, стоки и продукция“ (5 398 лв.)

²² Съгласно Заповед № 851 от 23.04.2024 г.

²³ Одитно доказателство № 05

²⁴ Одитно доказателство № 10

²⁵ Одитни доказателства № 02 и № 06

2.1. В Художествена галерия „Жорж Папазов“, гр. Ямбол - ВРБ на Община Ямбол:

а) установена е разлика между балансовата стойност на амортизируемите активи по оборотна ведомост спрямо тази по амортизационен план, в размер на 35 465 лв., която се дължи на актив, придобит през 2024 г., на стойност 37 265 лв., въведен в амортизационния план с неправилна стойност от 1 800 лв. В резултата на допуснатото несъответствие, по дебита на сметка 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ в кореспонденция със сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ в отчетна група „Бюджет“ е начислена амортизация, в размер на 70 лв., вместо в размер на 1 377 лв., или в по-малко с 1 307 лв.

б) на придобити през 2024 г. нефинансови дълготрайни активи,²⁶ с обща стойност 87 600 лв., признати в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“, с първоначална единична отчетна стойност между 1 000 лв. и 1 500 лв., неправилно е определен полезен срок на годност от 10 г., вместо 2 г. В резултат на неправилно определения срок на годност, по дебита на сметка 6039 „Разходи за амортизация на други дълготрайни материални активи“ и кредита на сметка 2419 „Амортизация на други дълготрайни материални активи“ е начислена амортизация за периода от м. март до м. септември 2024 г., в размер на 5 110 лв., вместо в размер на 25 550 лв., или в по-малко с 20 440 лв.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно изискването предприятията да представят вярно и честно имущественото и финансово състояние, и финансовите резултати от дейността си.

Не са спазени указанията дадени в т. 2 „Определяне на предполагаемия срок на годност на активите и предполагаемата им остатъчна стойност“ от Амортизационната политика на общината относно активи с първоначална отчетна стойност от 1 000 лв. до 1 500 лв. (без ДДС), да се амортизират за две години. във връзка с указанията, дадени от министъра на финансите с т. 30 от ДДС № 05 от 2016 г.

2.2. В три ВРБ на Община Ямбол (Спортно училище „Пиер дьо Кубертен“, ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Ямбол и ПГЗ „Христо Ботев“, гр. Ямбол), амортизационните планове се изготвят на таблица формат Excel, вместо да бъдат въведени в счетоводен софтуер.

Изготвянето/генерирането на таблица (чрез програмен продукт Excel или друг способ) с амортизируемите активи, чрез която да се изчисляват разходите за амортизации, е допустим единствено за 2017 г. за отделните активи, като амортизационните планове следва да се въведат в счетоводния софтуер, считано от 01.01.2018 г.

От трите ВРБ на Община Ямбол са предоставени на одитният екип амортизационни планове от счетоводен софтуер към 31.12.2024 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 64.3 от ДДС № 5 от 2016 г. относно въвеждане на амортизационните планове в счетоводен софтуер, считано от 01.01.2018 г., поради което рискът от неправилно изчисление на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи не е минимизиран до приемливо ниво.

2.3. В Спортно училище „Пиер дьо Кубертен“, гр. Ямбол - ВРБ на Община Ямбол, при анализа на данните в представената на одитния екип таблица формат Excel, е

²⁶ Постаменти 30 бр. с ед. цена 1 320 лв., обща стойност 39 600 лв.; постаменти и кубове 40 бр. с ед. цена 1 200 лв. и обща стойност 48 000 лв., въведени в експлоатация от март 2024 г.

установено:

- за активи, с обща отчетна стойност от 5 066 лв., признати по сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, не се прилага възприетата с Амортизационната политика на общината степен на значителност спрямо определената остатъчна стойност, която е в размер на 100 лв., и

- за един актив,²⁷ признат по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, с първоначална отчетна стойност между 1 000 лв. и 1 500 лв., неправилно в амортизационния план е въведен полезен срок на годност от 15 г., вместо 2 г. Активът би следвало да е напълно амортизиран към 31.12.2024 г. За коригиране на неправилното отчитане са доначислени амортизации, в размер на 1 160 лв., по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“.

Не са спазени указанията дадени в т. 2 „Определяне на предполагаемия срок на годност на активите и предполагаемата им остатъчна стойност“ от Амортизационната политика на общината относно активи, които са с първоначална отчетна стойност от 1 000 лв. до 1 500 лв. включително (без ДДС), да се амортизират за две години и пренебрегване на остатъчна стойност на амортизируемите активи като незначителна по размер до 100 лв., във връзка с указанията, дадени от министъра на финансите с т. 30 от ДДС № 05 от 2016 г., чиито срок на годност се определя по общия ред.

2.4. В ПГЗ „Христо Ботев“, гр. Ямбол - ВРБ на Община Ямбол, в предоставената на одитния екип таблица (формат Excel) липсва информация за част от активите, на обща стойност 23 513 лв., признати по сметки 2039 „Други сгради“²⁸, 2051 „Леки автомобили“²⁹ и 2059 „Други транспортни средства“.³⁰ Не са посочени определения полезен срок на годност и остатъчна стойност, и съответно акумулираната амортизация за предходни периоди и към 30.09.2024 г.

Несъответствието е установено при текущия контрол на периодичния финансов отчет към 30.09.2024 г. и е коригирано преди изготвянето на годишния финансов отчет за 2024 г.

От ВРБ е предоставен на одитният екип амортизационен план от счетоводен амортизационен софтуер към 31.12.2024 г. В предоставеният амортизационен план за констатираните активи са посочени полезен срок на годност, остатъчна стойност и акумулираната амортизация за предходните и текущия период.

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 64.3 от ДДС № 05 от 2016 г. относно въвеждане на амортизационните планове в счетоводен софтуер, считано от 01.01.2018 г., поради което рискът от неправилно изчисление на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи не е минимизиран до приемливо ниво.

3. При извършени одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“ към 30.09.2024 г., се установиха следните неправилни отчитания:³¹

3.1. В 11 ВРБ³² на Община Ямбол, ангажименти по сключени договори за

²⁷ Шкаф на стойност 1 370 лв., придобит през 2021 г.

²⁸ Активи с отчетна стойност 1 330 лв.

²⁹ Активи с отчетна стойност 2 163 лв.

³⁰ Активи с отчетна стойност 20 020 лв.

³¹ Одитни доказателства №№ 03, 05 и 06

³² Спортно училище „Пиер дьо Кубертен“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 24 815 лв.; НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 31 064 лв.;

доставка на електрическа енергия и природен газ, неправилно са отразени като поети ангажименти по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“. Неусвоената част по договорите към 30.09.2024 г. е общо в размер на 1 037 925 лв.

Ангажиментите по сключените договори е следвало да се осчетоводят като ангажименти с незабавна реализация по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ в кореспонденция със сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37 от ДДС № 04 от 2023 г., във връзка с от т. 11 до т. 15 от ДДС № 04 от 2010 г. относно специфични изисквания и правила за някои поети ангажименти, и т. 78 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводното отчитане на ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях.

3.2. В ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Ямбол – ВРБ на Община Ямбол, поети ангажименти по пет договора³³, на обща стойност 230 082 лв., не са признати по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“. Към 30.09.2024 г. няма реализация по сключените договори.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г. и са коригирани преди съставянето на годишния финансов отчет за 2024 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.1 от ДДС № 04 от 2010 г. и т. 77 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводното отчитане на поетите ангажименти.

4. При извършените одитни процедури за проверка на счетоводните записвания по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и касовото отчитане на разходите по параграф 10-00 „Издръжка“, се установиха следните неправилни отчитания:³⁴

4.1. В четири ВРБ³⁵ на Община Ямбол, извършени разходи за организирани мероприятия с образователна и туристическа цел, финансирани по проект „България – образователни маршрути“ от МОН, общо в размер на 125 400 лв., са осчетоводени в отчетна група „Бюджет“ неправилно по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни

ОУ „Йордан Йовков“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 59 465 лв.; ОУ „Николай Петрини“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 268 201 лв.; ОУ „П. Р. Славейков“ с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 136 504 лв.; ОБУ „Петър Берон“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 16 856 лв.; ОУ „Любен Каравелов“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 190 232 лв.; ДГ „Валентина“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 29 849 лв.; ДГ „Щастливо детство“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 147 424 лв.; Художествена галерия „Жорж Папазов“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 23 199 лв. и ОУ „Христо Смирненски“ гр. Ямбол с неусвоена част към 30.09.2024 г. в размер на 110 316 лв.

³³ Договор от 01.07.2024 г. с предмет „Изграждане на нова спортна площадка на открито в двора на ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Ямбол“ на стойност 199 292 лв.; договор от 12.09.2024 г. с предмет превоз на ученици с прогнозна стойност 27 150 лв.; договор от 01.07.2024 г. с предмет извършване на услуги свързани с упражняването на строителен надзор при изпълнение на СМР на обект „Изграждане на нова спортна площадка в двора на ПГТ „Алеко Константинов“ – гр. Ямбол“ на стойност 2 640 лв. и два договора от 16.07.2024 г. за упражняване на авторски надзор по части „Паркоустройство и благоустройство“, „ПБЗ“ и „ПУСО“ съгласно чл. 162 от ЗУТ, при изпълнението на строително-монтажни работи, възлагани от ПГТ „Алеко Константинов“ за „Изграждане на нова спортна площадка в двора на ПГТ „Алеко Константинов“ – гр. Ямбол“ на обща стойност 1 000 лв.

³⁴ Одитни доказателства № 04 и № 06

³⁵ ОУ „Николай Петрини“ гр. Ямбол (44 000 лв.), Обединено училище „Д-р Петър Берон“ гр. Ямбол (44 000 лв.), ОУ „П. Р. Славейков“ гр. Ямбол (26 400 лв.) и Спортно училище „Пиер дьо Кубертен“ гр. Ямбол (11 000 лв.)

услуги“ и подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, вместо по сметка 6421 „Помощи, обезщетения и други трансфери за домакинства“ и подпараграф 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата“.

4.2. В ПГЗ „Христо Ботев“, гр. Ямбол - ВРБ на Община Ямбол, извършени разходи по проект „Еразъм +“, на обща стойност 190 074 лв., свързани с организирането и провеждането на образователна мобилност на ученици, неправилно са отчетени по дебитата на сметки 6029 „Други разходи за външни услуги“ (164 254 лв.) и 6022 „Разходи за транспорт“ (25 820 лв.), и по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“ в отчетна група СЕС, вместо по сметка 6421 „Помощи, обезщетения и други трансфери за домакинства“ и подпараграф 42-17 „Текущи трансфери за домакинства от средствата на Европейския съюз“.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г. и са коригирани преди изготвянето на ГФО за 2024 г.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. и Единната бюджетна класификация за 2024 г., утвърдена от министъра на финансите с ДДС № 09 от 2023 г.

5. При извършеният финансов одит на ГФО на Община Ямбол за 2023 г. е установено, че през 2021 г. от ОБА, гр. Ямбол, е извършено авансово плащане, на стойност 8 000 лв., по сключен през същия отчетен период договор. Срокът за изпълнение на договорените дейности е изтекъл, като услугата не е изпълнена от страна на доставчика.

От ОБА гр. Ямбол не са предприети действия за неговото събиране.³⁶ При наличие на основание за това, от общината следва по съдебен ред да бъде потърсена от контрагента сумата за неизпълнената доставка/услуга, преди да изтекат всички давностни срокове, цитирани в чл. 110 и чл. 111 от Закона за задълженията и договорите, съответно: петгодишната давност на всички вземания, за които законът не предвижда друг срок и тригодишната давност на вземанията за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор.

По време на извършеното предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г. се установи, че по договора³⁷ е сключено споразумение на основание чл. 107 от Закона за задълженията и договорите.³⁸ Дейностите по договора са извършени и авансът, в размер на 8 000 лв., е усвоен към 01.10.2024 г.³⁹

Допуснатото несъответствие е установено при извършения финансов одит на ГФО на общината за 2023 г. и е коригирано към 31.12.2024 г.

Не е спазен чл. 24, ал.2 от ЗСч относно вярното и честното представяне изисква достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в

36 Одитни доказателства № 03 и № 04 от одитен доклад № 0400215023 за заверка на ГФО на Община Ямбол за 2023 г.

37 Договор рег. № ДГ 10-00004/10.03.2021 г. за възстановяване на статуя Диана с куче – аванс 8 000 лв., със срок 1 г. от датата на сключване на договора

38 Задължението се подновява, когато се замени с друго по съглашение с кредитора. В такъв случай обезпеченията на старото задължение се запазват за новото, ако лицата, които са ги дали, се съгласят за това.

39 Съгласно фактура № 255 от 01.10.2024 г. на обща стойност 20 000 лв. (с приспадане на аванс от 8 000 лв. по фактура № 137/11.03.2021 г.) за изпълнение на услугата съгласно договор и одитно доказателство № 03

съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията, дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол на периодичния финансов отчет към 30.09.2024 г. и са коригирани преди изготвянето на годишния финансов отчет за 2024 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

През одитирания период в общината не е постигнато прилагане на систематичен подход за идентифициране и оценяване на рисковете от неправилни отчитания във финансовия отчет. Въведените контролни дейности не са действали през целия одитиран период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания свързани с отчитането на разходите за амортизация, поетите ангажименти и разходите за провизии за неизползван отпуск на персонала.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Ямбол, ул. „Търговска“ № 2, етаж 2, стая № 9.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 101 от 25.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Ямбол и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в на одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ТК-1.24 за резултатите от извършена проверка на некоригираните отклонения от извършения финансов одит на ГФО за 2023 г. на Община Ямбол	5
02	РД №ТК-2.27 за тестове на контрола и за процедури по същество (тестове на детайлите) по отношение на начислените амортизации на нефинансови дълготрайни активи, амортизационни планове, счетоводни извлечения и др.	49
03	РД № ТК-2.16-34 за процедури по същество за проверка отчитането на възникналите ангажименти и новите задължения за разходи в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС за периода от 01.01.2024 г. до 30.09.2024 г.; договори; аналитични оборотни ведомости; фактура; споразумение; приемо-предавателен протокол	124
04	РД № ТК-2.16-11 за процедури по същество на счетоводно и касово отчитане по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и по параграф 10-00 „Издръжка“ (подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“) в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС в Община Ямбол за периода 01.01.2024 г. – 30.09.2024 г.; договори; фактури; платежни нареждания; счетоводни извлечения	57
05	РД № ТК-2.16-14 за тестове по същество на отчетността на касова и начислена основа на ПГТ „Алеко Константинов“ гр. Ямбол, ВРБ на Община Ямбол към 30.09.2024 г.; становище; оборотни ведомости; договори	33
06	РД № ГФО-1.24 за резултатите от извършена проверка относно предприети действия за коригиране на установените неправилни отчитания при извършения финансов одит на периодичния финансов отчет на Община Ямбол към 30.09.2024 г.; счетоводни извлечения; мемориални ордери; аналитични оборотни ведомости; амортизационни планове; въпросници; фактури	64
07	РД № ГФО-2.16-29 за процедури по същество на счетоводните записвания по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС за периода 01.01.2024 г.- 31.12.2024 г. в Община Ямбол; счетоводни извлечения; банкови гаранции; аналитична оборотна ведомост	16
08	РД №ГФО-2.27 за тестове на контрола и за процедури по същество (тестове на детайлите) по отношение на начислените амортизации на нефинансови дълготрайни активи, амортизационни планове, счетоводни извлечения и др.	19
09	РД № ГФО-2.25 за извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. на Министерство на финансите относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година; справка за изчисление на разходи за провизии на персонала за неизползвани отпуски; счетоводно извлечение	11
10	РД № ГФО-2.16-35 за тестове по същество на отчетността на касова и начислена основа на Професионална гимназия по туризъм (ПГТ) „Алеко Константинов“ гр. Ямбол, ВРБ на Община Ямбол към 31.12.2024 г. и за резултатите от извършена проверка относно предприети действия за коригиране на установените неправилни отчитания при извършения финансов одит на периодичния финансов отчет на Община Ямбол към 30.09.2024 г.; въпросник до директора на ПГТ „Алеко Константинов“; договор; фактура; оборотна ведомост, диск с хронологично систематизирана информация за отчитане на начислена и касова основа на стопанските операции от първични и/или вторични счетоводни документи за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.	23